

תקצירי קורסי התואר השני (לפי מספרי קורסים) לשנת תשע"ז

76-701 טיפול בפרט המבוגר א' / גב' בירן / ד"ר אלפנדרי / ד"ר בריל / ד"ר קרניאל-לאואר

הקורס מלווה תהליך התפתחות מקצועית של הסטודנטים לקראת גיבוש זהותם המקצועית. במהלך הקורס יינתנו כלים להתבוננות על התהליך הטיפולי תוך יישום הידע התאורטי הנלמד בקורסים העיוניים. הליווי יעשה באמצעות הבאת תיאורי מקרה של הסטודנטים לכיתה. דרך תיאורי המקרים נדון בנושאים, כגון תהליכי העברה והעברה נגדית, הסטינג ומשמעותו, יצירת ברית טיפולית, הקשבה אמפתית, תהליכי סיום ועוד. במהלך השיעורים יוצגו שעות טיפוליות בכיתה, דיון והמשגת החומר הקליני בהשתתפות הסטודנטים.

76-703 טיפול בפרט המבוגר ב' / ד"ר ליפשיץ / ד"ר ברודסקי

הפרקטיקום יתמקד בהבנת היחסים שבין מטפל ומטופל תוך שימת דגש על הדינמיקה התוך אישית והבין-אישית שבקשר הטיפולי ועל השפעות הסביבה הטיפולית. הקורס מבוסס על הצגות של שעות טיפוליות על ידי כל אחד מהמשתתפים בתורו, במהלך השנה כולה. הצגת השעה תלווה בניתוח ודיון בהיבטים תיאורטיים וקליניים, בהשתתפות כלל הסטודנטים בכיתה והמרצה.

76-706+76-707 סמינר ופרקטיקום ייעוץ והדרכה / פרופ' יצחקי

סמינר ופרקטיקום ייעוץ והדרכה מקנה ידע תאורטי ומיומנויות בסיסיות בתחום ההדרכה והפרקטיקה בתחום ההדרכה בעבודה סוציאלית. במסגרת הקורס יתקיימו דיונים על חומר תיאורטי על בסיס קריאה מוקדמת, ניתוח דוגמאות מהשדה, הדרכה חיה, סימולציות ואמצעי הוראה יצירתיים.

76-717+76-718 סמינר ופרקטיקום טיפול בקבוצה / ד"ר ידידיה

הסמינר והפרקטיקום מיועדים להרחבת הידע ומיומנויות ההתערבות של הסטודנטים בטיפול קבוצתי. הגישות העיקריות שילמדו בקורס הן התיאוריות של ביון, פוקס ותיאורית יחסי אובייקט. מטרת הקורס הן להקנות ידע דינמי בנושא תהליכים קבוצתיים וטיפול קבוצתי, וכן לשפר מיומנויות התערבות בקבוצה. דרכי ההוראה מגוונות וכוללות למידה תאורטית, התנסות קבוצתית חווייתית, ניתוח דוחות מתוך עבודת הסטודנטים בשדה, הנחיית עמיתים.

76-726 יסודות השיקום וההחלמה בבריאות הנפש / ד"ר בינה

הקורס נועד לסייע לעובדים בתחום בריאות הנפש, או למתעניינים בכך, להעמיק ולבסס את ידיעותיהם ויכולותיהם בתחומי השיקום וההחלמה, תחומים הנמצאים כיום בפיתוח מואץ. כמו כן הקורס יסייע בפיתוח היכולת לנתח, לבקר ולפתח שירותי שיקום, מחד, ותהליכי שיקום והחלמה, מאידך, הקורס יתמקד בסוגיות נבחרות בתחומים הללו ובגורמים המשפיעים עליהם. נציג תפיסות

עדכניות של שיקום פסיכיאטרי ושל חזון ההחלמה ונדון באתגרים ליישום ולהטמעת תפיסות אלו. בנוסף, יילמדו טכניקות פרקטיות להתערבויות שיקומיות מקדמות החלמה. הקורס יורכב מהרצאות פרונטליות, דיונים ביחס לדילמות ולסוגיות שונות, תיאורי וניתוחי מקרה, ועוד.

76-731 אוריינות אקדמית א' / פרופ' רבינוביץ

קורס זה נועד להקנות מיומנויות של כתיבה מדעית והצגת עבודות מדעיות. הקורס נועד לאפשר לסטודנטים לערוך הצגה אפקטיבית של נושא מדעי או פרויקט התערבות מול סוגי קהל שונים כגון בכנס מדעי, בישיבות מחלקה ומול ארגונים שונים תוך שימוש באמצעים ועזרים מגוונים. **הקורס יתנהל במתכונת של שיעורים מתוקשבים באתר האינטרנט של הקורס**, תוך דיון אינטראקטיבי. החומר התיאורטי ילווה בדוגמאות שונות באתר האינטרנט ובתרגילים.

76-732 אוריינות אקדמית ב' / פרופ' רבינוביץ

מגמתו של הקורס הינו לשכלל את הבנתם של סטודנטים את המאמרים האקדמיים אותם הם קוראים באמצעות פיתוח אסטרטגיות להבנת הנקרא, חשיבה ביקורתית, ויכולת ניתוח אנליטי. פיתוח המיומנויות הללו יסיעו לסטודנטים הן כקלינאים והן כחוקרים. באמצעות ניתוח של מאמרים נבחרים, בעלי תכנים רלוונטיים לתחום מדעי החברה, הסטודנטים יגלו את היסודות המנחים של הקריאה האקדמית. כמו כן, הסטודנטים יחשפו לז'אנרים השונים בכתיבה האקדמית ויבינו טוב יותר כיצד אלה משמשים למטרות רטוריות שונות. באמצעות העמקה בטקסטים הללו, ותוך הקפדה על דגשים והנחיות, ילמדו הסטודנטים את מיומנויות הניתוח הביקורתי וההסקה הלוגית. **הקורס יתנהל במתכונת של שיעורים מתוקשבים באתר האינטרנט של הקורס.**

76-737+76-738 סמינר ופרקטיקום פיתוח קהילתי: שיטות התערבות מתקדמות / ד"ר מקרוס

מטרות ותכני הקורס הם אלו:

- הגברת המודעות של הסטודנט לתהליכים המתרחשים בחברה המודרנית.
- הובלת שינויים חברתיים בעבודה סוציאלית.
- מנהיגות והובלת שינוי מדיניות בארגוני רווחה.
- היכרות עם תיאוריות חברתיות-כלכליות.
- העצמה אישית- מקצועית.
- הקניית ידע, כלים ומיומנויות לפיתוח קשרי עסקים-קהילה.
- הקניית ידע, כלים ומיומנויות לקידום חקיקה וצדק חברתי.
- הקניית ידע, כלים ומיומנויות לבניית קואליציות והפעלתן.

76-741 סוגיות במצבי בריאות וחולי: תאוריה ופרקטיקה / ד"ר שנאן-אלטמן

מטרות הקורס: להקנות לסטודנטים כלים להכרת המאפיינים הרפואיים והפסיכו-סוציאליים של מחלות כרוניות; לדון בסוגיות אתיות רפואיות; להעריך התערבויות פסיכו-סוציאליות כדוגמאות לפרקטיקה מבוססת ראיות.

נושאי הקורס: היבטים פסיכו-סוציאליים של מחלות, מצב הבריאות בישראל ומודל תיאורטי על טיפולוגיה פסיכו-סוציאלית של מחלות כרוניות משמשים כבסיס לסקירת מאפייני מחלות. נושאי הקורס ידונו בדוגמאות של מחלות נבחרות: מחלות כרוניות (כאב כרוני), מחלות בעלות סטיגמה חברתית (השמנת יתר חולנית), מחלות עם איום על החיים (סרטן) ומחלות זקנה (דמנציה ואלצהיימר). נושאי ההרצאות כוללים רקע רפואי (גורמים למחלה, מהלך רפואי והטיפול הרפואי), השלכות פסיכו-סוציאליות, סוגיות אתיות והתערבויות פסיכו-סוציאליות בהתאמה לכל מחלה.

76-744 אובדנים במצבי חולי ומוגבלות / פרופ' באום

מחלה, פגיעה, נכות ובעיות התפתחות כוללים אובדן ומעוררים קשת רחבה של תגובות רגשיות, קוגניטיביות והתנהגותיות. אובדנים אלה לרוב אינם מוכרים ובמרבית המקרים ההתאבלות עליהם אינה מתאפשרת. מטרת הקורס להעשיר את הידע ולעורר את המודעות לעובדה שהתמודדות עם אירועי חיים אלה ללא הכרה באובדנים הכרוכים בהם מותירים את האדם ו/או את משפחתו בחסך ובחסר. כדי להעשיר את התייחסויותינו כעובדים סוציאליים במפגשינו עם אנשים במצבים אלה ודומיהם עלינו לדעת ולהכיר מה מאפשר ומה מעכב תהליכי התאבלות. בקורס נתמקד בהעמקת הידע על תהליכי התאבלות בעקבות אובדנים שאינם מוות תוך התייחסות למציאות הפנימית והחיצונית ולאינטראקציה ביניהם. נבחן את המתחולל בעולמו הפנימי (האינטרא-פסיכי) של האדם, על רקע תגובת סביבתו הקרובה וההתייחסות החברתית והתרבותית לאירועים ולתהליכים המתלווים אליהם.

76-746+76-745 סמינר ופרקטיקום אובדנים לא מוכרים (שאינם מוות): האני החברה ומה שביניהם / פרופ' באום

הסמינר יעסוק בהעמקת הידע על תהליכי התאבלות בעקבות אובדנים שאינם מוות תוך התייחסות למציאות הפנימית והחיצונית ולאינטראקציה ביניהם. נבחן את המתחולל בעולמו הפנימי (האינטרא-פסיכי) של האדם, על רקע תגובת סביבתו הקרובה (משפחה, חברים, מקום עבודה), וההתייחסות החברתית הרחבה לאירועים ולתהליכים המתלווים אליהם. הפרקטיקום יתבסס על שעות טיפוליות שיובאו על ידי כל אחד מהמשתתפים בתורו במהלך השנה כולה.

76-749+76-748 סמינר ופרקטיקום טיפול במשפחה / ד"ר שלו

הסטודנטים יחשפו לתהליך ההתפתחות של הטיפול המשפחתי ולמודלים של חשיבה וטכניקות התערבות בתחום המשפחה. הגישות והמודלים בהם נעסוק הם: הגישה המבנית, הגישה האסטרטגית, גישות פסיכודינמיות לטיפול במשפחה, גישות של העברה בין דורית, גישות התנסותיות וגישות נרטיביות. עוד יעסוק הקורס בזוגיות ובטיפול זוגי. הסטודנטים יכירו גישות שונות לטיפול זוגי ויחשפו לטכניקות התערבות היוצאות מתוכן. עוד יעסוק הקורס בהיבטים של טיפול במשברי אמן ובגידות בזוגיות, יחסים זוגיים חד מיניים ועוד.

החלק הראשון של השיעור יתקיים במתכונת של הרצאה ודיון בכיתה. החלק השני יתקיים במתכונת של קבוצת עמיתים/הדרכה קבוצתית, במהלכו הסטודנטים יציגו התערבויות עם משפחות או זוגות, או התערבויות באוריינטציה משפחתית עם תת מערכת במשפחה (הדרכת הורים, טיפול הורה ילד וכד'). באמצעות ההצגה בכיתה ניתן יהיה לחבר בין המודלים התיאורטיים השונים לבין העבודה הקלינית עם משפחות וזוגות.

76-750 טיפול קצר מועד / ד"ר ארן

הקורס יעסוק בהמשגה ולמידה פרקטית של התערבויות קצרות מועד. נתמקד במקום המטפל המקשיב והאקטיבי, בנושא הזמן בטיפול, ובסוגיה המרכזית בחיי המטופל שבה עוסקת ההתערבות. נתייחס לרמת ההתערבות הפרטנית, הזוגית והקבוצתית. ייבחנו גם ההבדלים בין גישות טיפול אחרות. בקורס ישולבו הצגות מקרה וניתוח של רבטים מטיפול.

76-756+76-755 סמינר ופרקטיקום נכות ומחלה לאורך מעגל החיים / פרופ' פינדלר

מטרת הקורס היא לבחון באפן תיאורטי ויישומי את השלכות מחלה כרונית, נכות פיסית ו/או התפתחותית על היחיד ועל משפחתו לאורך מהלך החיים. ברמה הפרטנית יידונו ההשלכות הרגשיות, המשפחתיות והחברתיות של חולי ונכות על האדם. ברמה המשפחתית יידונו השלכות המחלה והנכות על דמויות נוספות במשפחה (בני-זוג, אחאים, סבים וסבתות) מערכות יחסים וקשרים בינדוריים (זוגיות, יחסי הורים ילדים) ומערכות תמיכה חברתית (פורמלית ובלתי פורמלית). ברמה החברתית יידונו עמדות, סטריאוטיפים והדרה והכלה של אנשים עם נכויות ומשפחותיהם. הקורס ישלב גישות ומודלים תיאורטיים משדה השיקום. הקורס כולל מצגות שיוצגו על ידי ועל ידי הסטודנטים, הרצאות אורח וסיורים במסגרות שיקום ייחודיות.

76-759 הפרעות אכילה והאכלה בגיל הרך / גב' דוד

הקורס עוסק באבחון ובטיפול בהפרעות אכילה והאכלה בגיל הרך. הקורס יתקיים בבר אילן, אך יכלול גם 1-2 סיורים במרפאה להפרעות אכילה בגיל הרך בבית חולים ספרא בתה"ש. הסיורים יתקיימו בימי רביעי, יום פעילות המרפאה, ויכללו צפייה מונחית באינטייקים ובפיקניקים ומפגשים עם הצוות הרב-מקצועי במרפאה. התאריכים יימסרו מראש.

76-761 פסיכופתולוגיה של הילד והמתבגר / ד"ר מוסק-אילון

הקורס הינו תיאורטי ונועד להקנות לסטודנטים ידע בסיסי והכרחי בפסיכופתולוגיה של ילדים ונוער. במהלך הקורס נדון ברצף שבין התפתחות תקינה לפסיכופתולוגיה, נדון בהפרעות הנפשיות השונות המופיעות בקרב ילדים ומתבגרים. נתמקד באבחון, סיווג, אטיולוגיה, שכיחות, אופני ביטוי, מהלך, פרוגנוזה ודרכי טיפול של הפרעות השונות. המודלים התיאורטיים, שימשו לתיאור הפרעות הנפשיות, יקיפו מגוון דיסציפלינות כגון מדעי המוח, מודלים התפתחותיים, תיאוריות פסיכואנליטיות ועוד.

76-764 התערבויות קצרות מועד / ד"ר שובל

הקורס יעסוק במושגים ושיטות התערבות של הטיפול הדינמי הקצר (לרבות נושאים כגון בחירת משתתפים, מיקוד וסיום טיפול); הטיפול ההתנהגותי-קוגניטיבי (לרבות נושאים כגון סכמות ועיוותי חשיבה, טכניקות וכלים טיפוליים); מושגים ושיטות התערבות של טיפול קבוצתי קצר מועד; מושגים ושיטות התערבות במשבר. הקורס יתמקד בהקניית מיומנויות ובהתנסות בתכנון, יישום וניתוח התערבות קצרת מועד בהתבסס על המודלים התיאורטיים הידע המחקרי והסוגיות האתיות.

76-770 טיפול בדיסוציאציה / ד"ר פרידמן

קורס זה נועד לתת סקירה רחבה של המושגים הקשורים בדיסוציאציה, ובאמצעות למידה חווייתית, הבנה טובה יותר של אלה. באופן ספציפי, מטרת הקורס הן: א) לתת סקירה של מודלים תיאורטיים מרכזיים של דיסוציאציה, ב) לבחון את ההיבטים החיוביים של דיסוציאציה, ג) לתאר ולתרגל, התערבויות שונות בעבור דיסוציאציה ד) לתת הזדמנויות לחקור חוויות אישיות של דיסוציאציה.

76-802 התמודדות עם אירועים טראומטיים / ד"ר מגן

מטרת הקורס הן הרחבת הידע על מגוון התגובות לאירועים טראומטיים תוך התמקדות באירועי מלחמה וטרור. ההיכרות תיערך על ידי בחינת התגובות השונות על ציר הזמן; הבנת ההשלכות של חשיפה לאירועים טראומטיים על בני המשפחה, הקהילה והמטפלים, הכרת הגישות המרכזיות לטיפול בנפגעי אירועים טראומטיים ודיון ביקורתי ביעילותן.

76-809+76-808 שיטות מחקר (למסלול עם תזה) / פרופ' אילון

הקורסים יישלבו הקנייה של ידע ומיומנות בתחום הבנה והערכה של מחקרים בספרות המדעית, הקניית ידע ומיומנויות בתכנון מחקר עצמאי.

76-810 שיטות מחקר (למסלול בלי תזה) / פרופ' רבינוביץ

הקורס נועד להקנות לתלמידים ידע בסיסי בשיטות המחקר המקובלות במדעי החברה, תוך חשיפה והיכרות עם סוגי מחקרים ומערכי מחקר, שיטות שונות לאיסוף נתונים למחקר, ועמידתו של המחקר בדרישות האתיקה המחקרית. הנושאים המרכזיים שילמדו בקורס: מהו מחקר במדעי החברה, סוגי מחקרים (כמותי, איכותי), מערכי מחקר (מתאמי, ניסוי), שיטות איסוף נתונים ואתיקה מחקרית. השיעורים יתקיימו באופן מתוקשב דרך אתר האינטרנט של הקורס.

76-811 סמינר תזות (למסלול עם תזה) / ד"ר בן-שלמה

מטרות הקורס הן הקניית כלים וקריטריונים לניתוח עבודות מדעיות (הצעות תיזה, תיזות ומאמרים), וכן סיוע וליווי בכתיבת הצעת התיזה, עריכת המחקר וכתיבת עבודת התיזה. בכל אחד מן המפגשים הקבוצתיים יציג סטודנט אחד את הצעת התיזה שלו, או אם הוא בשלב יותר מתקדם – את העבודה שלו, ויקבל פידבק משאר הסטודנטים ומן המרצה.

76-812 התמכרויות / גב' סובול-גולדברג

קורס התמכרויות יסייע בהעמקת הידע התיאורטי והקליני בטיפול במכורים. הקורס יתמקד בהכרת תיאוריות ומודלים העוסקים בהבנת תופעת ההתמכרות ובדרכי התערבות. מטרת הקורס הינה הרחבת היכולת המקצועית והאמפתית לאבחן ולטפל בבעיית ההתמכרות על מישוריה השונים. הקורס יכלול נושאים תיאורטיים הקשורים בהתמכרויות- מאפייני ההתמכרות, מעגל ההתמכרות, הבנת הגורמים להתמכרות תוך היכרות עם תיאוריות שונות המסבירות אותה בדגש על יחסי אובייקט. הקורס ידון בהרחבה בגיל ההתבגרות, הגיל השכיח לתחילת השימוש - הקורס יתייחס גם להבדלי מגדר בהתמכרות תוך דגש על טראומת הפגיעה המינית והקשר שלה להתמכרות. הקורס יעסוק בהשפעות ההתמכרות גם על נפגעי העקיפים (בני זוג, ילדים). במסגרת הקורס ידונו דרכי הטיפול במכורים על שלביו, תוך התייחסות לסוגיות טיפוליות ייחודיות. הלמידה בקורס תיעשה באופן חוויתי, ותלווה בדוגמאות קליניות, בדיונים בהרצאת אורח ובקטעי סרטים.

76-815+76-814 סמינר ופרקטיקום טיפול פרטני במערכות בריאות ושיקום / גב' בירן

מטרת הקורס היא להעניק לסטודנטים העובדים במערכות השיקומיות והרפואיות ידע תאורטי המבוסס על ספרות מקצועית עדכנית וקלסית, תרגומו ויישומו בעבודתם בשדה. לשם כך הקורס יחולק לסמינריון בו תיעשה היכרות מעמיקה עם המרכיבים המרכזיים העומדים בבסיסו של התהליך הטיפולי. מטרת הסמינריון היא להבהיר מרכיבים אלה ברמה התאורטית ובתרגומם למפגש הטיפולי. נשים דגש על הקשר שבין החשיבה הפסיכודינמית לבין סוגיות מרכזיות מעולם השיקום. הלמידה תתבסס על קריאת החומר הבסיסי ועל דיון בכתה. במהלך השנה, יתווסף חומר קריאה בהתאם לסוגיות שיועלו בכתה.

בפרקטיקום ננסה לתרגם את החשיבה התיאורטית לטכניקה הטיפולית. נדון בעבודה הטיפולית של המשתתפים מתוך ניסיון לשכלל טכניקות קיימות ולקרב בין החשיבה הפסיכודינמית לעבודה בשטח. לצורך כך, תובא שעה טיפולית של אחד ממשתתפי הקבוצה מידי שבוע. הלימוד בכיתה יתבצע תוך כדי האזנה, השתתפות ודיונים המאפשרים העלאת שאלות, דילמות, התלבטויות, חוויות ונושאים מהעבודה בשטח.

76-819 הרכבת תכניות טיפול בשיקום / ד"ר נאור

בסמסטר הראשון יתקיימו הרצאות פרונטליות שיעסקו בתיאוריות בשיקום, בשירותי שיקום ובתכניות שיקום. בסמסטר השני יתקיימו דיונים כיתתיים לאחר הצגת מצגות אודות שירותי שיקום ודיון בדילמות שיקומיות מרכזיות.

76-821 הגוף כשפה במרחב הטיפולי / ד"ר חזן

בעזרת מנגנונים של הכחשה, פיצול וניתוק משתמרים בגוף חומרי נפש בלתי נסבלים המסופרים דרך הגוף. הקורס יעסוק בהבנת ביטויים גופניים של מצוקות וביחסי הגומלין שבינם לבין תהליכים נפשיים. כחלק מתופעות אלו יעסוק הקורס גם במקומה של המיניות במרחב הטיפולי. ההתבוננות תתמקד במובנים התוך אישיים ובמובנים הבין אישיים של סוגיות אלו ובמתן מענה להן במרחב הטיפולי. הקורס יעסוק ביחסי העברה –העברה נגדית בטיפול, בתפקיד ההתמרה וההדהוד של המטפל ובגבולות מודעים ולא מודעים של מה שמוכנס לטיפול ומה שלא. הקורס יורכב מהרצאות פרונטליות, דיונים והתנסויות בכתה, הצגות מקרה וניתוח מקרים.

76-823 סוגיות נבחרות בטיפול דינמי / ד"ר ברודסקי

בקורס זה נחקר מושגים מרכזיים בתיאוריה הפסיכואנליטית ונעסוק בחיבורים שבינם לבין הטכניקה-קליניקה. ניחשף הן למושגים ולכתבים קלאסיים בתיאוריה הפסיכואנליטית והן למושגים ולכותבים עכשוויים. נלמד על החרדות השונות המלוות את האדם סביב מצבי התפתחות ומציאות שונים ונסה להעריך מה בין מצבו הנפשי של האדם לבין בחירת הטכניקה בה נשתמש בעבודתנו. נשים דגש על מצבים בהם הפירוש והשפה מתקשים להחזיק את מלוא החוויה ונסה לבנות גשר בין התיאוריה לבין הפרקטיקה תוך התמקדות בעבודת הקלינאי העוסקת במצבי חירום, טראומה, פגיעה גופנית ונפשית, מוות ממשי ונפשי ועוד.

76-826 עבודה טיפולית עם הורים / ד"ר נוי

הקורס יתמקד במאפיינים הייחודיים של עבודה טיפולית עם הורים. נדון בתפיסות שונות לגבי הורות - בעבר ובהווה ובאתגרים הכרוכים בהורות העכשווית. נתייחס לסוגי עבודה טיפולית עם הורים, החוזה הטיפולי, אינטייק הורים, העברה בינדורית, העברה נגדית של המטפל כלפי ההורה, סוגיות הקשורות לנפרדות ועוד. נושאים אלה ידונו לאור ידע תיאורטי ויישומי.

76-827 מיניות, מוגבלות, מחלה / ד"ר כוסף

הקורס יעסוק בתחילה בנושאים הקשורים במיניות באופן כללי, כגון אנטומיה, פיזיולוגיה, מעגל התגובה המינית ועוד. כמו כן נעסוק בהפרעות בתפקוד המיני בשני המינים, ובטיפול בהן - הן התרופתי והן הפסיכוסוציאלי. החלק השני של הקורס יעסוק בהשפעת נכויות ומוגבלויות שונות על התפקוד המיני [מחלות כרוניות, מוגבלויות קוגניטיביות, פגיעות ראש ועמוד שדרה, הפרעות פסיכיאטריות ועוד], ודרכי התמודדות עמן.

76-835 מיומנויות ניהול / ד"ר יצחק הלוי

קורס זה נועד להקנות ידע תיאורטי ומעשי בתחום הניהול. הקורס יתמקד במספר נושאים מתוך עולמו של המנהל/ת בארגון: מבוא לניהול, מבנה ארגוני, תקשורת ארגונית, קבלת החלטות, אתיקה ואחריות חברתית. בכל נושא ניחשף למיומנות הנדרשת ולמרכיביה אשר מאפשרת למנהל/ת ניהול אפקטיבי. הקורס יסייע לכם/ן להכיר את מורכבות העולם הניהולי בעבר והיום, את הציפיות ממנהלים כיום ואת הכלים כדי לממש ציפיות אלה. שיטת הלימוד כוללת הרצאות, סרטים, דיונים בכיתה וניתוחי אירוע.

76-839 ניהול אסטרטגי / ד"ר יצחק הלוי

הקורס יתמקד באתגרים האסטרטגיים העומדים בפני ארגונים ומנהלים. בקורס נחשף לתיאוריות ומודלים אסטרטגיים וניישום באמצעות אירועים עכשוויים. יישומים מרכזיים בהם נתמקד בקורס הינם מבנה הארגון ומנהיגות. בין הנושאים המרכזיים, עיצוב אסטרטגי, יישום אסטרטגי, רמות אסטרטגיות בארגון, ניתוח סביבות חיצוניות לארגון ופנים ארגוניות.

76-842 פסיכופתולוגיה של המבוגר / ד"ר לורנץ

מטרות הקורס הן הכרת מגוון מחלות נפש והפרעות הנפשיות; התבוננות בגישות שונות להבנת מקורות התחלואה הנפשית; והכרת גישות שונות לטיפול בתחלואה הנפשית. נושאי הקורס המרכזיים הם: מקורות התחלואה הנפשית; פרספקטיבה ביולוגית, קוגניטיבית (דור ג'), דינמית ואקזיסטנציאליסטית; הפרעות נפשיות; הפרעות מצב הרוח; הפרעות סומטופורמיות; הפרעות דיסוציאטיביות; הפרעות אישיות דגש על הפרעת אישיות גבולית; הפרעות פסיכוטיות.

76-858+76-859 סמינר ופרקטיקום טיפול בילד ונוער / ד"ר הדר

מטרת הסמינריון הוא להרחיב את הידע התיאורטי והפרקטי בפסיכותרפיה של ילדים ונוער. והוא כולל לימוד הרקע התיאורטי להבנת התהליך הטיפולי (תיאוריות התפתחותיות בגישה הפסיכואנליטית: פרויד, תיאוריות האגו, יחסי אובייקט, פסיכולוגיית העצמי והגישה ההתייחסותית). מבחינת הפרקטיקה הטיפולית, בדגש על ילדים ונוער, נדון בנושאים להלן: תהליך ההערכה, הברית הטיפולית, העברה והעברה נגדית, טיפול במשחק וטכניקות נוספות, הדרכת הורים, מאפייני גיל ההתבגרות וסוגיות בטיפול במתבגרים, וסיום טיפול. הפרקטיקום מיועד להצגת מקרים ע"י משתתפי הקורס. מטרתו לחדד את הרגישות למתרחש בשעה הטיפולית, להכיר גילויי העברה והעברה נגדית, ולהבין את התהליך הטיפולי לאור המושגים שילמדו בסמינריון.

76-865 מושגים דינמיים: התאוריה של הפרקטיקה / ד"ר ליפשיץ

הקורס מציג תיאוריות ומושגי היסוד הקשורים לטכניקה של הטיפול הפסיכודינמי. ביניהם, ריאיון ואבחנה קלינית, התנאים הנדרשים לתהליך הטיפולי, טרנספרנס, קאונטר טרנספרנס, הזדהות השלכתית, השלכה, פירוש, התנגדות, סיום טיפול.

76-866+76-867 סמינר ופרקטיקום טיפול קוגניטיבי התנהגותי / ד"ר פרידמן

הסמינר והפרקטיקום מקנים הבנה של היסודות התיאורטיים העומדים בבסיס ה-CBT והיכרות עם המודלים של CBT להפרעות ציר I ורכישת כלים בסיסיים של CBT. הנושאים המרכזיים שיידונו הם דיכאון, התקפי פניקה, פוביות, תסמונת פוסט טראומטית, פחד ובריאות, פחד חברתי, כאב כרוני, אבדנות, ושיטות התערבות קוגניטיביות התנהגותיות במקרים אלו.

76-872 לימודי מוגבלות: בין תאוריה לפרקטיקה / ד"ר אלמוג

הקורס מפגיש את הסטודנט/ית עם מושג המוגבלות, תוך בחינה ביקורתית של ממדיו השונים והיכרות מעמיקה עם חייהם של אנשים עם מוגבלויות. להכיר את התחום של לימודי מוגבלות - המודלים המאפיינים אותו, ההמשגות וההקשרים האינטרדיספלינריים שלו. הקורס חושף את הסטודנטים להתנסויות מגוונות שיאפשרו להן:

- הבנה של מסורות תיאורטיות ומתודולוגיות המנחות את התחום של לימודי מוגבלות.
- בחינת מושג המוגבלות מנקודות מבט שונות.
- היכרות עם סוגי מוגבלויות שונות והחוויות המאפיינות שלהן.
- בחינה ביקורתית של הערכים האישיים והמקצועיים כחלק מעבודת השדה.

76-875 +76-874 סמינר ופרקטיקום טיפול יצרתי / ד"ר ידידיה

הסמינר והפרקטיקום עוסקים בשילוב עבודה עם כלים אומנותיים בתוך טיפול דינמי, כולל המשמעות של עידוד המטפל את המטופל לביטוי אמנותי במהלך טיפול דינמי, הבנת הביטויים הסמליים של התהליכים הלא מודעים, העברה נגדית והזדהות השלכתית באמצעות עבודת האמנות. הסמינר כולל העברת ידע תיאורטי, והפרקטיקום כולל התנסות חווייתית בשימוש בכלים אומנותיים בכיתה והצגות מקרה מהשדה.

76-877 אלימות במשפחה / ד"ר בן-פורת

הקורס מתמקד באלימות זוגית במשפחה. יערך דיון בקורתי בגישות התיאורטיות המרכזיות המנסות להסביר את התופעה, יבחנו המאפיינים מהספרות המחקרית, יבחן הידע הקיים בנוגע לאיתור והתערבות, ותיבדק התייחסותה של החברה. הנושאים המרכזיים הם: סוגיות בהגדרה ובהערכה של אלימות במשפחה, הסברים תיאורטיים לאלימות נגד נשים במשפחה, מעמדה של המדינה, החברה והמשפט, התערבות עם אלימות במשפחה: השלכות על המטפל.

76-878 גישות עכשוויות בפסיכותרפיה / ד"ר לורנץ

מהו אדם? מה טבעו? מה מקורות התחלואה הנפשית ומה מתודת הטיפול הנגזרת מכך? בשאלות בסיסיות אלו ואחרות נעסוק בקורס תוך התבוננות במספר גישות ייחודיות. הקורס ישלב העמקה תיאורטית יחד עם חשיבה טיפולית קלינית פרקטית. הגישות שילמדו: הפסיכולוגיה הבודהיסטית, פסיכולוגיה אקסיסטנציאליסטית, cbt 'הגל השלישי' ופסיכולוגיה אינטר סובייקטיבית.

76-890 אתיקה, משפט ועבודה סוציאלית / ד"ר שינדלר

בעבודה סוציאלית לאתיקה ומשפט חשיבות רבה. דיסציפלינות אלו מסדירות במידה רבה את עבודתם של העובדים הסוציאליים וכן מעניקות כלים בהתמודדויות השונות שיש להם עם דילמות ושאלות מקצועיות. הקורס יעסוק בממשק שבין אתיקה, משפט ועבודה סוציאלית ובקשרי הגומלין שביניהם. בחלק הראשון של הקורס יוצגו תיאוריות מרכזיות בתחום האתיקה; עקרונות האתיקה של העבודה הסוציאלית; עקרונות המשפט בישראל ועיקרי החקיקה בעבודה סוציאלית. בחלק השני, שיהווה את עיקר הקורס, ניישם את הנלמד תוך התייחסות לסוגיות מרכזיות בעבודה סוציאלית בהן משפט ואתיקה מעורבים כגון: חובת הסודיות; אלימות במשפחה; כשרות משפטית, אפוטרופוס ותומך החלטות; הזכות לסרב לטיפול רפואי, הזכות למות והשמה במסגרות מוסדיות.

76-901 תאוריות יחסי אובייקט / ד"ר אלפנדרי

תיאוריית יחסי אובייקט היא בין התיאוריות המרכזיות של השדה הפסיכואנליטי בעולם במאה השנים האחרונות. המושג מהווה מטריה רחבה תחתיה נמצאות תיאוריות ופרקטיקות רבות אבל כל העוסק בתחום נוגע בהן באופן כלשהו. הכרת תיאוריות אלו מהווה שלב חיוני בהתפתחותם של מטפלים בכלל ועובדים סוציאליים בפרט העוסקים בקשר הבין-אישי ובחוויה התוך אישית בעת ובעונה אחת. הקורס מציג תיאוריות שונות העוסקות במושג "יחסי אובייקט", כלומר, היחס בין הייצוגים הנפשיים הפנימיים אשר על ידם בני אדם מייצגים את עצמם. הקורס יתמקד בתיאוריות השונות של יחסי האובייקט שהתפתחו במאה השנים האחרונות. נסקור את שלבי ההתפתחות של תיאוריות אלו לפי פרויד, מלני קליין, פארברן, באלוינט, ויניקוט, גאנטריפ, בולבי, אוגדן, מיטשל, בולאס, בנג'מין ועוד. בקורס נדון במושגים המרכזיים של תיאורטיקנים אלו, היחסים ביניהם והאופנים בהם מושגים אלו מקבלים ביטוי בעבודה הקלינית.

76-903 טיפול זוגי בגישה דינמית / ד"ר לנס

בתחום הטיפול הזוגי התפתחו תיאוריות ופרקטיקות מגוונות המאפשרות לעובד עם זוגות, למפות מרכיבים חשובים לטיפול מחד ולבחור בגישות התערבות יעילות מאידך. בקורס זה ייבדקו התרומות הספציפיות של הגישות הדינמיות למכלול ההיבטים המרכיבים את הטיפול בזוג. התייחסות מיוחדת תינתן לתרומתה של העבודה הסוציאלית בהתפתחות הגישות הנלמדות. המשתתפים יוכלו להביא מניסיונם בשדה על מנת להעשיר את מגוון ההתערבויות העומדות לרשותם בשטח. מטרת הקורס הן להכיר את היסודות התיאורטיים של הגישות הדינמיות בתחום הטיפול הזוגי; להכיר את הדינאמיקה האופיינית למבנים זוגיים המטופלים על ידי עובדים סוציאליים כגון זוגיות עם אלימות, זוגיות שנייה, חד- הוריות, גרושים; לפתח את היכולת האישית של הסטודנט להערכת משפחות במגוון רחב של סוגי אוכלוסיות על פי הגישות הנלמדות.

76-907 מדיניות רווחה: תפיסות, מגמות והשלכות לשדה / פרופ' כנען

הקורס יועבר במתכונת מרוכזת של 4 ימי סמינר המורכבים מהרצאות, דיונים בכיתה ומשימות בקבוצות קטנות. נדון ונדגים את מערך הקשרים הפנימיים שבין המחקר, המדיניות והפרקטיקה בעבודה סוציאלית. נסקור את ההיסטוריה המודרנית של מדיניות הרווחה מתחילת חוקי העניים של התקופה האליזבתית ועד למדיניות הביטחון הסוציאלי. בתהליך הלמידה, הסטודנטים ירכשו היכרות בסיסית עם רעיונות מפתח עכשוויים במדיניות וכן בתיאוריות רלוונטיות בתחום. כמו כן, נדון בתפקיד ובפורמט של נייר עמדה קצרה ככלי עבודה פרקטי.

76-915 סטטיסטיקה ועיבוד נתונים / ד"ר אחדות בר-שדה

מטרות הקורס הן הכרות עם מושגי יסוד בסטטיסטיקה, יישום של טכניקות סטטיסטיות בתוכנת SPSS, קריאה ודיווח על תוצאות.

76-919 ניהול התנדבות / גב' יצחקי

מטרת הקורס היא להקנות לסטודנטים הבנה תאורטית ומעשית באשר לסוגיות של התנדבות בעולם ובישראל והכרת המודלים של סוגי ההתנדבות החדשים. בנוסף, הקורס יקנה לסטודנטים ידע תאורטי, כלים ומיומנויות לניהול מתנדבים במגוון סוגי מסגרות. הקורס יפגיש את הסטודנטים עם עבודת ניהול המתנדבים בשטח ועם הסוגיות והדילמות שעבודה זו מעלה.

76-924 אסטרטגיות התערבות בקהילה / ד"ר לוי

מטרת הקורס היא לפתח מיומנויות מתקדמות בתחומי העבודה הסוציאלית הקהילתית. הסטודנטים ירכשו ידע תיאורטי וטכניקות התערבות בשדה לקידום בעיות חברתיות בקהילות ובארגונים. בין הנושאים שילמדו: התארגנות קהילתית לשינוי חברתי, שיתוף הציבור בתהליכי קבלת החלטות חברתיות ואספקטים קהילתיים בתפקיד העו"ס.

76-925 סוגיות בניהול וגיוס משאבים ותקציב באלכ"ר / ד"ר פורטוביץ

תלמידי הקורס יחשפו למגזר השלישי בארץ וילמדו על מבנה המגזר והארגונים אותם הוא מכיל. יושם דגש על שיטות שונות של ניהול עמותות ומלכ"רים, על שיתופי פעולה בין ארגונים שונים בתוך המגזר ועל דרכי שיתוף פעולה עם שני המגזרים האחרים. כמו כן, נעסוק בסוגיות נבחרות הקשורות לגיוס כספים בארץ ובעולם. נתייחס לעניינים הנוגעים לאתיקה מקצועית בניהול עמותות ובעיקר בגיוס כספים.

76-934 משאבי אנוש / פרופ' קוליק

קורס מתוקשב + 2 הרצאות פרונטאליות בכל סמסטר.

במסגרת הקורס תוצגנה התפיסות העיקריות והתיאוריות השונות העומדות מאחורי תהליכי הטיפול במשאב האנושי בארגון בפרט בסוגיות הנוגעות להנעת עובדים, קריירות ארגוניות, עבודת נשים ועמדות ארגוניות.

76-945 יעוץ ושינוי ארגוני / ד"ר לב

הקורס עוסק בהנהגה וניהול שינוי בארגון כמנוף לפיתוח הארגון או חלקים בארגון (צוות, מחלקה, אגף וכדו). שינוי מתרחש באופנים שונים החל משינויים מינוריים ועד לטרנספורמציות מהותיות. ניהול שינוי מערב מגוון פעילויות אשר משתנות בהתאם להיקף השינוי ולאפיוני הארגון ואנשיו. הקורס נועד לסייע למנהלים ליזום, לנהל ולהתנהל באופן אפקטיבי שיאפשר את המעבר מהמצב הנוכחי לעתיד הרצוי. בקורס ננתח את הכוחות לשינוי והמניעים הארגוניים לשינוי, נבחן גורמים מעכבים ביצירת שינוי אפקטיבי ונסקור גישות שונות לזיהוי הזדמנויות ליצירת שיפורים, לאיתור מצבים המצריכים שינוי וליצירת שינוי אפקטיבי. הקורס נועד על מנת לפתח הבנה של תהליכי שינוי ולסייע במתן כלים ומתודולוגיות לפיתוח ושינוי של צוותים, ארגונים וחלקים בארגון.

76-949 הצוות כקבוצה קטנה / ד"ר בן-פורת

מטרת הקורס היא להקנות לסטודנט הבנה תיאורטית ומעשית של עבודה בצוות וראייתו כקבוצה קטנה. בקורס יוצגו מודלים שונים לעבודה בצוותים, ונעסוק בהערכת תפוקות ויעילות של צוותים. בין הנושאים המרכזיים, צוותים בארגון, הצוות כקבוצה קטנה, יעילות צוותים ונדון בדילמות המתעוררות סביב נושאים אלו.

76-950+76-951 סמינר ופרקטיקום ניהול בארגונים חברתיים / ד"ר בינה

תחום הניהול בעבודה סוציאלית מתפתח מאוד בשנים האחרונות במגוון מסגרות חברתיות (כגון רווחה, סיעוד, בריאות ובריאות הנפש) ומנהלים נדרשים להתמודד עם מצבים מגוונים ומורכבים בכדי להצליח במשימותיהם. בנוסף, עובדים סוציאליים לא מעטים מוצאים עצמם מקודמים למשרות ניהוליות ללא רקע מעמיק בתחום הניהול. קורס זה יעסוק בסוגיות הרלוונטיות לעבודת המנהל העובד הסוציאלי ויסייע להעמיק ולבסס את ידיעותיהם ומיומנותיהם של הסטודנטים בתחום הניהול. כמו כן הקורס יסייע בגיבוש הזהות האישית הניהולית ויאפשר התפתחות מקצועית בתחום הניהול. הקורס יורכב מהרצאות פרונטליות, דיונים ביחס לדילמות ולסוגיות שונות, תיאורי וניתוחי מקרה, תרגולים, ופרזנטציות של הסטודנטים. במסגרת הפרקטיקום נעסוק בתכנים שיועלו על ידי הסטודנטים מניסיונם בשטח.

965-76 סכיזופרניה / פרופ' רבינוביץ

קורס מתקשב

למרות חומרת מחלת הסכיזופרניה, בשנים האחרונות חלה התקדמות עצומה בהבנתנו את המחלה ואת הטיפול בה, והתחום הנ"ל הינו שדה מחקרי אשר מתפתח במהירות. מטרת הקורס היא ללמוד ולהבין טוב יותר את הפנומנולוגיה המורכבת של סכיזופרניה, אפיוניה, גורמיה, אפידמיולוגיה המחלה, ודרכי הטיפול בה. הקורס נועד להכין אנשי מקצוע (הן בשדה והן במחקר) לעבודה מול אנשים עם סכיזופרניה ובני משפחותיהם, תוך שימוש בידע ובמחקרים עכשוויים בתחום הפסיכיאטריה האפידמיולוגית.

969-76 עבודה סוציאלית, מדיה ומה שביניהן / ד"ר בן-שלמה

הקשר בין העובדים הסוציאליים ובין המדיה היה מאז ומתמיד מורכב. העבודה היומיומית של העובדים הסוציאליים כמעט שאינה מסוקרת מאחר שאינה "צבעונית" דיה, יחד עם זאת, כאשר מתרחשים אירועים חריגים כמו: רצח במשפחה מסוקרת עבודתם של העובדים הסוציאליים באופן נרחב, לא תמיד באור מחמיא. מורכבות זו החמירה בעשור האחרון עם השינויים שעבר ענף התקשורת בעקבות התפתחות הטכנולוגיה הדיגיטלית. שינויים המתבטאים הן באופן צריכת החדשות והן באופן יצירתן, שינויים אלו משפיעים גם על אופי הסיקור של סוגיות חברתיות. בקורס הנוכחי ננסה להכיר את עולם המדיה והכוחות העומדים מאחוריו הן באופן תיאורטי והן באופן מעשי ואת האופן בו ניתן לפתח דיאלוג מושכל עם אמצעי המדיה השונים לקידום סוגיות חברתיות. השיעורים יכללו הרצאות פרונטאליות מלוות בדוגמאות מהמדיה על ערוצי השונים. בנוסף יערך מפגש עם מרצים אורחים מתחום המדיה ומהתחום החברתי.